

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΩΝΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. 'Ερωτ. ΠΕΛ. II, 89/1970

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

15-12-1969/30-4-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Γεωργιμὴν....
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας. Οἰκιστοῦ...
Νομοῦ Λαμωνίας.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Μαρίνου
Δημιτρίου..... ἐπάγγελμα Θεόδωρος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Γεωργιμὴν-Λαμωνίας.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον.. 4 μῆνας.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Θεόδωρος Μαρίνου.....

.....
ἡλικία.. 53..... γραμματικαὶ γνώσεις. Στ. Δημοτισμὸν
..... τόπος καταγωγῆς Κούρος.....
..... Λαμωνίας.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; πεδινὰ καὶ περὶ σπορὰν
καὶ παρακείμενοι πόδες διὰ ποιμνία..

Ἐπὶ τῇ χωρίᾳ αὗται χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; .. Λωριεῖται πάντως.....

- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμενας (Ἑλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
..... εἰς Λωριεῖται.....

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; .. Πρὸ 1920.. βυζυμένωρ μετὰ εἰς μετὰ ποδοστὸν
μετὰ 20 1920.. εἰς μετὰ ποδοστὸν.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

..... *Συν. χρόνως εἰς ἀμφοτέρας*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

..... *Ναι*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

..... *Οὐδὲν ἐργάζονται*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-κατόροι κλπ.)

..... *Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;* ...

..... *Σέμπροι*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ;

..... *εἰς εἶδος*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

..... *Ναι*

..... *Ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἡ ἀμοιβὴ εἰς εἶδος*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

..... *Ὁχι*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

..... *Καλαμάρι, Πιραια*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

..... *Ἐποχικῶς ὡς ἐργάται*

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;....

..... *Μὲ... Ζωϊκὴν... κόπρον*.....
.....
.....

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; .. *Πρὸ 10. ἔτην... μέριμν. πρὸ 613*.....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .. *Πρὸ... 2. ἔτην... μέριμν. πρὸ 613... μόνον... τοῦ σιδηροῦ... ἄροτρον...*

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; .. *Σιδηροῦν... μονόφτερον... εἰς ὅλα τὰ χωράφια*.....

..... *Ἀπὸ σιδηροκόπων... μηχανῶν... ἐπ' αὐτοῦ*.....

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτροῦ με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

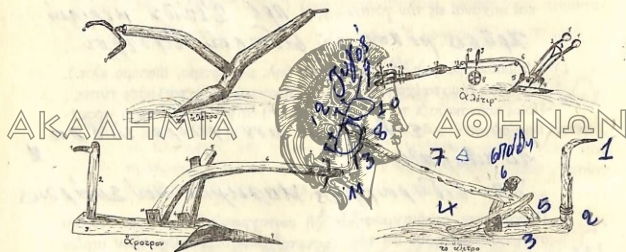
1. <i>βραχίδια</i>	4. <i>ὕψιον</i>	7.	10. <i>ἡγερομυρία</i>
2. <i>βρεφάνη</i>	5. <i>νύχι</i>	8.	<i>πετρον</i>
3. <i>ἡγεροπόδι</i>	6. <i>βράδυ</i>	9. <i>βραχάρι</i>	

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) .. *ὅτε... ἐπ' αὐτοῦ*.....
3) Μηχανὴ θερισμοῦ .. *ὅτε... ἐπ' αὐτοῦ*.....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....¹οχι
- 5) Μηχανή ἄλωνισμού²οχι
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον
³ἐν γόποις. ²ἐκ ξύλου.

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ... ⁶ βλαβίδα	6. ... ⁶ βλαβίδα	11. ... ⁶ στεφάνι
2. ... ⁶ μακροῦρα	7. ... ⁶ βλαβάρη	12. ... ⁶ βελόνι
3. ... ⁶ ἀρετροπόδι	8. ... ⁶ κλειδάρετρο	13. ... ⁶ μαβλοῦρα
4. ... ⁶ ἰχνίς	9. ... ⁶ ζυγός	14. ...
5. ... ⁶ νύχι	10. ... ⁶ βέλτα	15. ...

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφῆσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

..... Τ.ό.ύ.δ.ο.ύ.νι'

ὕνι

[μαρτ' 1]

μαρτ' 1
1 βπάθνη
2 βπαθόφυπα
3 βάβις

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου.....

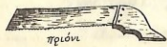
καμπύλη

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ; ξύλου

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

..... 1 2 3 4

πριόνι

ἀρίδι

ρινί ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἥμιονος, ὄνος. *βόες, ὄνους, ἄγεαδός*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *δύο (2)*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα με δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *ἦτο καὶ εἶναι ἀναγκαῖος*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

ἕνα ζῶον 2. λουριά δερματος

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *U*

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *ἀβυσσὶς* *δένεται εἰς αὐτόν*

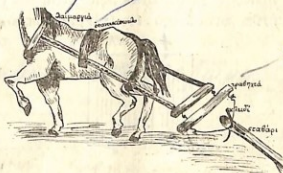
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *πρὶν 2 εἴδη*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

πρό 1920 μου. πούρα γερανόβαλμου 70

..... 6α. μαράβι.

Γραβηχάρι

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

..... Ἄνδρες καὶ γυναῖκες

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

..... ὡς εἶναι

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

..... τὸ ἴδιον. []

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

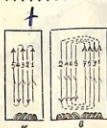
..... τὸς ἀφελόμενοι ἀπὸ τὰ νύκτια μὲ βραχί

..... τὸς ἀφελόμενοι καὶ ἐντρί

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὀργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

ὁργων. ὡς Α' βλ. ἐδ. 201

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν ᾗ χρῆσαι εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος, σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀρόρου ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριῆς, νταμιές, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.);

ἐγίνετο καὶ γίνεται μετὰ λαρίδας

(βηριές)

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαρίς (ἡ σποριά); μετὰ αὐλακίαν; ναι

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετὰ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον;

παντοῦ γενοχαίρει

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὴν: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

πλαγίως περὶ τοῦ 10 πόντους

χωρὶς ὠβελῶνα (περὶ τοῦ 10 πόντους)

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

..... *εἰς ὄβρα*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

..... *Νοέμβριος... ἑνὸς ὀργώματα (δύο ὀργώματα)*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀποστήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

..... *δύο ὀργώματα καὶ πέντε ἢ πέντε*

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαστὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

..... *1 ἔτος... ἀφαινοῦσθαι*

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ...

..... *ἑνὸς διὰ κάθε εἰδος τὸν Νοέμβριον*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ *δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

..... *(βαμμουλάμι) δισάκι*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

Ξύλο μ' (βέργα), ἀξίνα

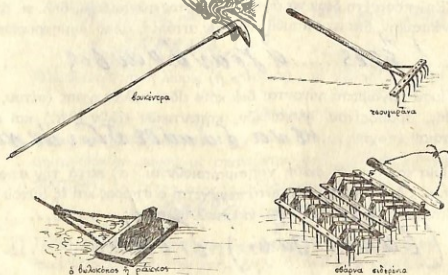
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .. *ὡρὰ 1920 και, 2 ὥρ. ὅχι...*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

μὲ ἀξίνα καὶ χυκοῦρες

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

..... *μόνον με πιάτριά*

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

..... *ἀγορὰ πῦρ οἰκονομίας τῶν*

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. *δὲν γίνετο. μαλαρὶ ξὺν ὀσπρίων*

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

..... *τὰ περὶ ὧν (θερὲ βλά)*

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιᾶς, (βραγιᾶς) καὶ ἄλλως. *δὲν γίνετο. μαλαρὶ ἐργασία*

..... *δὲν γίνετο. (περὶ ὧν ἐφάρη)*

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

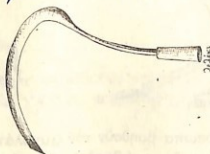
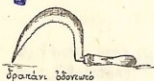
α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Τὸ βιτάρι μὲ δρεπάνον ὀδοντωτό

Τὸ κριθάρι μὲ τὸ πέριον

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

Εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει τὰ
ὀδοντωτὰ δρεπάνια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χορτὰ (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

μὲ ὀδοντωτὰ
δρέπανα

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

ὀδοντωτή

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

ἐν χειρολαβῇ ἢ τοῦ ξύλου

ὁ σιδηροῦς σκελετὸς ἐλέγχετο παραπλάγιον

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.)

ἡ θεράβοντα ἔργα

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χειράς, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ...

*Ναι. ὡς καὶ εἶναι ἐν τῷ βίβλ.
ὁ δὲ ρεβιθὸς μὲ τὰς χειράς*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτήρεον μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ὁ βίβλ. 4-5 πόντους ὡς*

ἀπὸ τοῦ ἐδάφους

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμειναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται)

ῥάβια (κριβία)

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραχμίδες, πιάσματα, χειρὶς, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; ...

*γυναῖκες πρὸς 19. 20. εὐρί
μαί. αἱ βινδρες*

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειρὶς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

*5-6 (χειρὸς βολα) μ. α. 81
αἱ μέγα. καὶ τῶν βινδρῶν. εὐρίθωνται
πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

..... *μαβχαρουχιές*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

..... *γυναῖκες πρὸ 1929*

..... *γ.ε.α. καὶ δι' ἄλλους*

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεῖσθε μετὰ τὴν πληροφωρίαν καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

..... *ἔβουδουσαν ἀνέν. ἀμοιβῆς*

..... *πρὸ γ.ε. συνερ. γα. αἰ. αἰ.*

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέσση των) ;

..... *παλαιὰ π. π. αἰ., β. γ. ε. α.*

..... *γ. αἰ. αἰ.*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἐδίδετο καὶ δίδεται. Πρὸ β. π., ... θυγάτηρ
ἡρώδου. ἡμέραν. δυνάειραν, πορὶ ὁρῶν. Τρίτην ὁρῶν

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

ἔρχετο καὶ πορὶ γὰρ καὶ πρὸς
καὶ πορὶ γὰρ καὶ πρὸς ὁρῶν

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδημον

ὁρῶν ὁρῶν καὶ πρὸς ὁρῶν
ὁρῶν καὶ πρὸς ὁρῶν

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

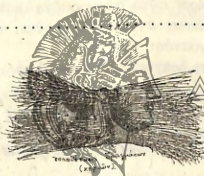
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

..τὸ δεμάτιασμα ἐγένετο καὶ γίνεται
..ἀπὸ 5-6 ραβδίων, τοὺς βράχυν.
..ἐδέναν, αὐτὸν δὲ ὄνδρεν, ..τὸ δὲ γένετο ἀπὸ
..φελίας (βελονοειδῆς θάμνους)...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

..μετὰ τὸ δέξιμον ἐνεμενερῶντο..
..εἰς κῆρι βρένον, μέρος καὶ δεξιῶν..
..ἀγροῦ... πού ἐξεφερο... χιὰ βραχ.
..ὡς γὰρ... ἐποθετοῦντο... εἰς αὐτὰ
..μουρριών.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν, ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Ποτὲ δὲν γίνεται μαρτυρία
παλαιά

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.

..... *δέν. χι'νερον μαρριέρεια*
χειμῶν

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. *β. χ. 1*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.

..... *ἔδυνυθίζετο καὶ δυνυθίζετο*

ἡ μαρριέρεια ἐξίνετο τὸν φθόρβριον

ἡ κοπή τὸν Ἀπρίλιον, μὲν. αὐ. ἐν τὸν

ἡ ξήραν. ἐπὶ ξηρὰ μὲν. αὐ. περιπαλαι. μετὰ ἡ φύλα
ξις ἐν τὸν ἐπὶ θέρους

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *τὸν Ἀπρίλιον μὲ δρέπανον ἐν μετὰ*
πέρια

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας)

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) . ἡ . ζήσαντες . ἐχίνετο . ἐπὶ
 βίωσι . τοῦ . πόνου . τὸ . δὲ . εἰς . ἐχίνετο . μέ .
 ὡς . πρὸς . αὐτὴν . τὴν . πόρην . (ὅπου .
 ἦσαν)

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

... μεταφορὰ τῶν . δεματιῶν . εἰς . αὐτὴν .
 ... ἡ μεταφορὰ . ἐν τῷ . ἐχίνετο . καὶ
 ... ἐχίνετο . εἰς . τὴν . πόρην . αὐτῆς .

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σῶρον; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

... θεμωνιά .
 ... αὐτὸν . πρὸς .

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον σῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι;

... πάντοτε . καὶ . εἰς . αὐτὸν .

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

... ἐξω . ἀπὸ . τοῦ . χωρίου .

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

..... εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἀνήκει

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

Ἀρχίζει εὐθύνην καὶ λήγει εὐθύνην

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Μυαλι καὶ Χύρω καὶ πέρες (κιο. ποί')

..... ὅρα... χωματάλωνο

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) ...

..... γ. ἰ. ν. ε. καὶ καθαρισμός αὐτοῦ
καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου με πηλόν
ἢ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ
ἀχύρων

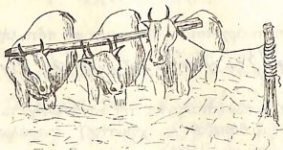
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

..... Συνήθως ἀπόγευμα

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

... γίνονται ἀπ' αὐτῶν τῶν σταχυῶν χέρω
... ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν σταχυῶν...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχυῶν διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυραποποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθετός εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ αὐτῶ νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

... μένουν... καὶ... ἔνουν... περιφέρω...
... μένουν... μένουν... γύρες... καὶ...
... βουν... τὰ... ἐνὰ... π.α.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τοῦτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

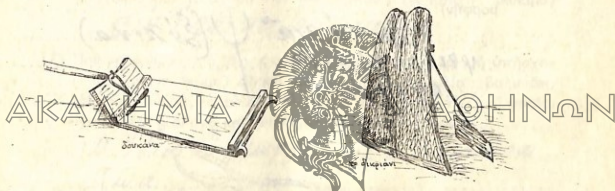
θένεταί. αὐτὸ βλαίνει. εἰς θύρας. οὐ οὐραία.

Περὶ τοῦ λαοῦ. τὸν λαὸν. τῶν. ἡμῶν. ἡ.

ἀλλὰ. ἡμῶν. τοῦ. βλαίνου. πρὸς. φέρει.

μὲν. θύρας. αὐτὸν. ἀπὸ. τῶν. ἀλλὰ. τοῦ. βλαίνου.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουλκάνα, δικριάνι, βωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲ ἁλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

20.11

θελὺν. ὁρᾷ.

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

... ἀπὸ πρωῒ νύκτ. μὲχρι 4 π. ἀπο...
... γεωργίαν.

12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

... Τριχάλια (ξύλινα)
... ψιδάρι ξύλινο
... βάρωμα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πτους στάχυν ;

Ναι

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

... 2 μ. 20 καὶ εἶναι ἐν χρέεῖ 5 ἀλωνό...
... βέργα, ... 2 πον. 6 α. μ. 4 πον. 1 πέρσ...

περίπου

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

..... *χέρι εἰς ἀλωνιοῦ*
 εἰς ἐνα μὴν ἡμέραν

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

..... *φέν ὑπάρχει ὄνομαβία*

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσοῦτ' ἀνδρες, καλούμενοι ἀλωνισταὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βοδία ἢ ἄλλα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

..... *ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με τὰ ἰδικὰ του*
 ζῶα

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

..... *πολαιότερον με μαρὰ νύβρια*
 με αὐτόπανον

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

..... *λενκαβίρα ἀπὸ ἑλαία μετ' ἑνός*
 30 ἐμαρ.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

... εἰς τὴν αὐλήν

γίνεται πρῶτος τοῦ κοπάνου
διὰ ρυθίδια καὶ πρῶσινα

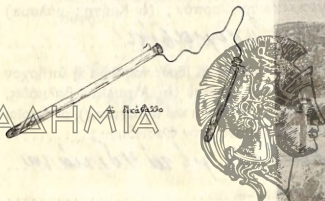

κοπανοὶ στρογγυλοὶ

ξύλο καμυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ σπέρου δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;

ἐκ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας καὶ ὑπο
βοηθῶν

παλαιότερον δὲ ὑπερχαν μετὰ τὴν παραβ
ταί

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

Ἀπὸ ἐξόχου. ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.....
 Περὶ τῶν 1. α. ἐργάτων ἐν ἡμέρᾳ (ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ).
 Περὶ τῶν 2. α. ἐργάτων ἐν ἡμέρᾳ (ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ).
 Περὶ τῶν 3. α. ἐργάτων ἐν ἡμέρᾳ (ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ).....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

..... Μοιρολόγια (Μανιάτικα).....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

Διὰ τῆς μηχανῆς πρῶτος ἀλωνιστικῆς μηχανῆς
 β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

Ὁ λειῶμα πρῶτος οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες
 μέγιστον πρῶτον

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
 Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

.....*ἔλαβεν βλαῖμα ἐκ τοῦ θύρον*.....

.....*Σταυρώσκειν μέ' βλαίνι' προ τοῦ ἀρχίου*
.....*ὡς λιχνισμα διὰ τὸ ἐξάγειν ἀρμενὸν μαρπὸν*

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

.....*Μέ' ὡς τριχάρι*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνέμιζει)· ἀνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

.....*ἄνδρας ἢ γυναῖκα*.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

.....*Σκύβαλα λέγονται*
.....*ὡς μαρπὸς ἀποχωρίζεται ἀπὸ τὸ βλαῖ-*
.....*μα... μέ' ὡς μαβλίνι. βμα. (μόβαινο)*
.....*φλύνειν... ἀπλύνειν... δὲν γίνεται διὰ ἄρα...*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαρούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

..... *δὲν γίνεταί· δὲν γέροι ἀπὸ πύριον*

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

*Μέ. τό. πύ. β. μ. ν. ο. καὶ π. α. π. α. ὁ γέροι. καὶ
β. ἡ γ. ἔρα. τ. ὁ. π. α. β. μ. ν. ο. εἶ. ναι. δ. ε. γ. α. ὁ. γ. ν. α
εἰς αὐτὸν. ἔ. π. ι. φ. ἄ. ν. ι. α. ν. (εὐροστῆς γόφ.) ἔ. χ. μ. γ. ῥ. ἡ. α. β. ο. ὅ. σ. ν.*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλαν μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

κόσκιον παλαιο ἑλληνικοῦ

κόσκιον ἢ ἀνυλός

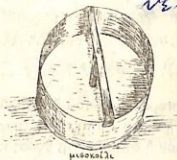

ναι

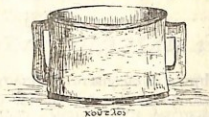
νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. με τὸ κόσκιον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Ἡ μέτρησις ἐγένετο καὶ γίνεται μετὰ
νεκρῶν μετρητῶν ἐύθετα εἶναι τὸ
μουθεῖν ἢ βινίμιν... διαφανὲς δὲ (2) νεκρῶν
νεκρῶν πᾶν ἓνα μουθεῖν ἢ βινίμιν

μεσοκοίτη

κουτῆρας

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ χυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

...τὸ παπαδιάτικο καὶ τὸ ἀγροφυλακιάτικο
μέτρα τῶν δημητριακῶν ὅσοι καὶ
εἶναι...τὸ μουθεῖν, ἢ τοῖς 2 νεκρῶν
μέτρων...ἓνα μουθεῖν (1 μουθεῖν = 2 νεκρῶν μέτρων)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) Στὸ βινίμιν...ἐν...ἐξ ἑλίου βαρελίας

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις, εἰς τὴν ὑπαιθρον; *εἰς τὴν (ἀνυρῶνα) ἀπαρθένην*
μαρτυρεῖται ἐν τῷ οὐρανῷ. ὁ οὐρανὸς ὁ οὐρανός.
ῥοι πρὸς τὸν οὐρανόν.

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογία τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα; . . .

μετὰ τὸ ἀλώνισμα.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογία τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ; . .

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκαπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; . . .

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀνάμικτα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰουδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

ἑσπέρas 19 Ἰουνίου. ἢ τοὶ μὲν Πάσχα
ῥοι μὲν τῶν προφύτων Ἡλίου.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος; . . .

τὴν παραμονὴν τῶν προφύτων Ἡλίου.
ματὶ τὸ ἑσπέρas εἰς τὸν μορφυρὸν
τῶν προφύτων ἐν τῷ οὐρανῷ.

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

.....*λαμπρός*.....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυρὰν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;....

.....*εὐχόμενοι τὰ παιδιὰ*.....

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυρὰν.

Τὰ κλέπτουν; "Ὁ ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος;.....

.....*εὐχόμενοι τὰ παιδιὰ συλλέχουν τὰ*

.....*ξύλα*.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....*εὐχόμενόνουν πολλὰ ξύλα*.....

.....*μαζὶ καὶ μετὰ ἀνάπτουν φωτιά*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εἰρκία, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....*εἰρήνημα*.....

.....*μόνον ἀσπιδιστὰ τῆς φωτίας*.....

.....*(λαμπρῶς) γίνονται*.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυρὰν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

.....*πηδήματα γύρω ἀπὸ τὴν πυρὰν*.....

.....*χοροὶ καὶ χεῖρα*.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

..... *μόνον ξύλα*

.....

.....

.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....

..... *ἰούδι*

.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

..... *ἰούδι*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

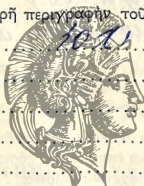
.....

.....

.....

.....

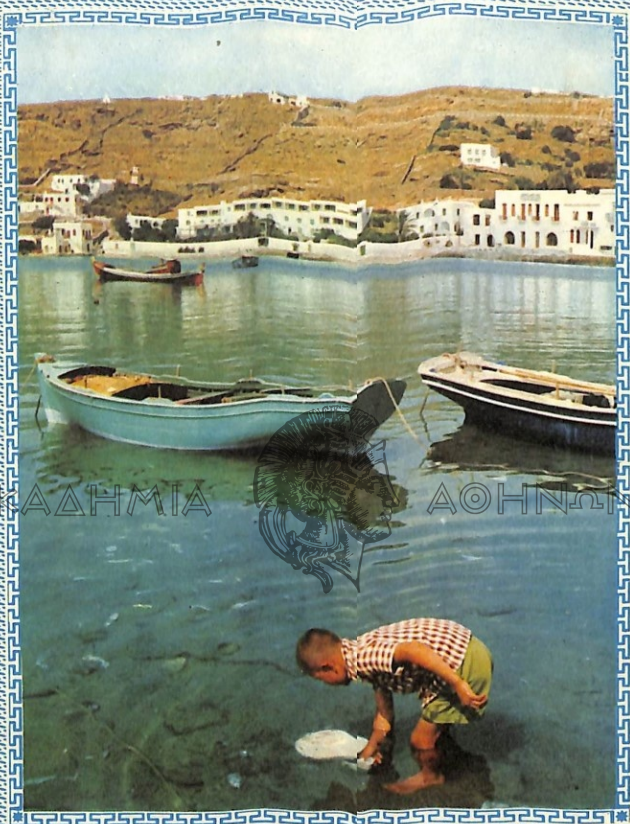
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΜΥΚΟΝΟΣ

Nº
12

Συλλογή Γεωργίου
Βίου

Περιγραφή Γεωργίου Βίου.

Αἱ ἀφροί και' περιοκαὶ πύπρωρίζου
διὰ ἐπορὰν ἦσαν αἱ πεδιναί, διὰ δὲ
καὶ ποίμνια οἱ παραλείμενοι πόποι.

Αἱ ὡς ὄντω περιοκαὶ ὀνύμον εἰς
τοὺς χωρικοὺς. ὁ πατὴρ διαμρεῖ
τὴν περιουσίαν του βεχμντρωμένον
καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του.

Ἀπὸ τοῦ 1920 εἰς μέγαν ποδοσφαιρὸν
μετὰ τὸ 1920 εἰς μικρὸν ποδοσφαιρὸν.

Ἡ περιουσία διανεμέσθαι μετὰ τὸν
θάνατον τοῦ πατρὸς. Οἱ μάγοι μοι
ἀποχορτοῦνται βεχμντρωμένως καὶ εἰς τὴν
Γεωργίαν καὶ τὴν κληρονομίαν.

Τὰ χωρὰ για παλαιότερον ἔχονται.
νοντο μετὰ τῶν τῶν νόπων. Εἰς με-
ρον γίνεσθαι μερικὴν πρῶτος τῶν
λιπαυμάτων, βενήδως ὅπως ἔστι
παντα γίνεσθαι ὅπως παλαιότερον

συραχὴ μετ' ἑωρτῆς μόρον.
 τὰ μέγαρα ἐμαρτυροῦντο καὶ μαρ-
 τυροῦντο μετ' ἐλπίον ὄρορον.
 (ἀρέρρι). τὸ ἐλπίον ὄρορον κα-
 τεβύβαθεν ἐν ὁρῶς περὶ τῆς.

διὰ τὸ ὄρῳρα ἐμαρτυροῦντο καὶ
 μαρτυροῦντο 2 ἀρεταὶς ἰδίοις
 2 ὄνοι. διὰ τὸ ἰσχυρὸν μετ' ὄνοι
 ζωῶν ἰσο ἀναστασις καὶ ὁ θυρὸς.
 ἀπὸ 2 ὄνοι ἐπὶ τῶν γένεσι καὶ καὶ με-
 ρὶ καὶ πρὶν ἐνός θύου διὰ τὸ ὄρῳ-
 μα. ὅπως παλαιότερα ἐπὶ καὶ ἐν-
 μέρον ὄρῳσαν καὶ οἱ ἄνδρες καὶ
 οἱ γυναῖκες.

κατὰ τὸ ὄρῳρα καὶ γενημένα ζωῶν
 δένουν καὶ μὲν ἀρεταὶς ἀπὸ τῶ κα-
 ποτα, τοὺς δὲ ὄνοι μετ' ἀρετῶν καὶ
 καὶ ἕνα ἄτομον καὶ κατεβύβει με-
 τ' ὄνοι διὰ τὸ ὄρῳσαν.
 τὸ χωρὰ γι ὄρῳσαν μετ' ἄνομο

μένους αὐτομάτας (αὐτοματιές)
καὶ ἐβόειαν φραγμὴν. Ἡ βορὰ
καὶ τὸ ὄρχωμα ἐγένετο καὶ γίνεσθαι
ἀκόμη εἰς πλείους διττὴν ἑπορίαν.
Ἡ καὶ δε βορὰ ἐκπρίβεται μὲν ἑμὴν
αὐτοματιάν.

Εἰς τὸ περὶ τὴν ἐδάφην γίνεσθαι ἡ
βορὰ μὲν πανταχοῦ (μεριμνήπρως)
διὰ τὴν βορὰν τῶν διμυεριαίων
ἐγένετο καὶ γίνεσθαι ἕνα ἕνα
ὄρχωμα κατὰ τὸν νοέμβριον.
Τὸ πρῶτον ἔμενε ἀβραμὸν (αβρα-
νάκους) ἐπὶ ἕνα ἑμὴν ἐπὶ τὴν ἐπὶ
διὰ τὴν μαρριέρειαν τῶν γυναικῶν
ἕνα ὄρχωμα ἐγένετο καὶ γίνεσθαι
τὸν νοέμβριον.

Κατὰ τὴν βορὰν ἀρχειοποιεῖται
τὸ βασιμοναῖον (διβάιον) ὅθεν εἰς
αὐτὸ πρέπεται ὁ πόρος καὶ ἐξ
αὐτοῦ παφανόμενος διαμορπίζεται

ἐπὶ τοῦ ἑδαΐου.

τὰ μέγα μέγα ὅποια μαθηρίζονται
τὸ ποδαρὶ καὶ τὰ πτερά τὸ ἐνὶ κ. ἄ.

κατὰ τὴν ἀποφασίαν (ὅρμημα εἶναι
ἐννύδως ἢ ἐκαστὸν) (ἀξίνα)

Μετὰ τὸ ὅρμημα δὲν γίνονται ἡ ἀποφ.
δωδε τοῦ πωραφίου (σφαίρισμα)

ἢ ἐκαστὴ τῶν μερῶν τοῦ ἀφροῦ ποῦ
δὲν ἔχουν ὅρμημα γίνονται ἀπό τὰς

ἀποφ. καὶ μέ (ἀξίνα) ἐκαστὴν.

τὰ πρόσωπα ποῦ συνδέονται ἐν βενθρά
τὴν κατὰ τὸ ὅρμημα εἶναι ἐννύδως
ἀποφ. τὴς οἰκονομείας του.

ὅσπρια δὲν μαθηρίζονται.

διὰ τὸ γὰρ τῶν ζώων ἡ μαθηρίζονται
καὶ μαθηρίζονται τὰ πτερά

χωρὰ φ. (σφαίρισμα)

μαθηρίζονται γὰρ γίνονται

ΘΕΡΙΣΜΟΣ

τὰ θυμιατὰ ἡδερρίζονται καὶ

δερίζονται μέ δρεπάνι ὀδοντωτό.
 Αὐτό πορῶς γίνεσθαι διὰ τὸ βράρι.
 Τὸ βράρι τὸ βράνουν μέτ' αὐτὰ χέρια.
 Ἡ περὶς (μόνη) τοῦ δρεπανιοῦ
 εἶναι ὀδοντωτή, ἡ χειροθαβή
 ἔχει ζυγίον. Τὰ δρεπάνια ὑπο-
 ραίζονται ἔξωθεν ἀπὸ τῶν πόρτες.
 50 εἶδος δερίζεσθαι 4-5 πόρτες ἕως
 ἀπὸ τοῦ ἑδάφους. Ὁ δὲ βράχυνος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
 ποὺ ἔμελλαν καὶ μένουσιν ἐν τῷ πε-
 ραί μαζὶ μέτ' αὐτὰ ρίζαν μετὰ
 τὸν δερικρόν περὶσσεύσας ράπην
 τριβή.

Κατὰ τὸν δερικρόν οἱ ἴδιοι οἱ δερικροὶ
 ἀποδίδουν ἐπὶ τοῦ ἑδάφους τὰ πρὸ-
 βοτα. Τὰ χερόβοτα ποδοδεκτῶνται
 5-6 μαζὶ. Μετὰ τὴν τὴν βραχύναν
 ἐν τῷ χερόβοτα εὐρίεσκονται πρὸς
 τὴν αὐτὴν καλεσθῆναι. Μετὰ
 (ἔξω) τὸ χερόβοτα περίπου 30

τοποθετούμενα μαζί μάνουριαν
1 ἀμαρία (μαβκαρουτιά).

Εἰς τὸν διερχόμενον διερχόμενοι μαζί
οἱ ἄνδρες μαζί οἱ γυναῖκες, κατά
τὸν διερχόμενον συνδιζέου να γίνει
μαζί συνέργαζια τῶν κυριῶν
ὅπου δουδεῖν τὴν μίαν ἡμέραν εἰς
τὸ κυράρι τοῦ ἑνὸς μαζί τὸν ἄλλον
ἡμέραν εἰς τὸ κυράρι τοῦ ἄλλου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τότε γίνεται ὁμοῦ ἀποκρίσεις,
κατά τὸν διερχόμενον μέρουν εἰς τὰς
χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ἰδίᾳ τῆς
ἀριστερῆς χάντζια (χειρόντζια)

Ο διερχόμενος ἀρπίζει συνήθως ἡμέ-
ραν δευτέραν, ποτὲ ὅμως τὴν τρί-
την ἢ τετάρτην.

κατά τὸν διερχόμενον ἔρχονται μαζί γέροντες
κοιροτόγια (μαριάτζια).

Τὸ δέβιρο τῶν βραχίων
Τὸ δέβιρο τῶν διερχομένων βραχίων

ἔχινε το καὶ γίνεσθαι ^{βυνήδως} ἀμέσως μετὰ τὸν
 θέρμερόν. τὸ δερμάτιον ἔχινε το
 καὶ γίνεσθαι ἀπὸ 5-6 μαζῶν βράχους
 σπερίπου τῶν τοινοῦ. αὐτὸ πέτρεται
 δερματινόν. τοὺς βράχους ἔδενον ^{βυνήδως}
 οἱ ἄνθρωποι. τὰ δερμάτια σκαβαρὸν
 χιῶν μετὰ τὸ δέσμενον βυνεμνησθῆναι
 νομοῦ εἰς ὁρίαν μέρος τοῦ δε-
 ριερμένου ἀπὸ τοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ καὶ
 ἀκαθάρτου καὶ ἄλλου ὅτι βραχὺν.
 ἡ τοποθεσία γίνεσθαι βυνήδως
 εἰς ἑκάστην πλευρὴν.

Συμφορὴ τοῦ βανού
 ἔβυνηδίζετο καὶ βυνηδίζετο ἡ
 διαστροφὴ τῶν ζώων μετὰ τὸν χει-
 μῶνα μέγιστον πόρτα. ἡ μαρτυρία
 τῶν πόρων αὐτῶν γίνεσθαι μετὰ
 τὸν Νοέμβριον, ἡ κοπὴ τῶν πόρων
 τὸν Ἀπρίλιον. μετὰ τὸ πόσιμον
 μένουν ἐπὶ ἑνα μῆνα περίηον εἰς

λόν ἔργον δίδωσι γίνουσι. βυραὶ, μελαί
 γίνεσθαι ἢ γύραβις εἰς τοὺς βράβρους,
 εὐ δειγμὸς τῶν πόρων γίνεσθαι μέ-
 δρέπανον ὀδοντωτόν. ἢ τὰ βράνουν
 μέτὰ χέρια. Τὸ δέ βιχο τῶν πόρων
 ἔχιντο καὶ γίνεσθαι συνήδως μέ-
 τὰ ριζμα τῶν ἰδίων τῶν πόρων.
 τὰ δερμάτια αὐτὰ γίγνεται
 (βερου παίδες)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

τὰ δερμάτια μετεφέροντο ἀπὸ τὰ
 χωράφια εἰς τὸ ἄρῳνι. Ἡ μεταφο-
 ρὰ γίνεσθαι συνήδως εἰς τὰς πράξεις
 τῶν βυνομῶν. εὐ πῶρος ὅπου το
 ποδετοῦνται τὰ πρὸς ἄρῳνι σμόν
 δερμάτια πέρασθαι δερωνιὰ εἶναι
 δηλαδὴ (γίνεσθαι μέτὰ δερμάτια) ἔνα
 μῶνος μπειρὸς. τὰ ἄρῳνια εἶναι
 συνήδως ἔξω ἀπὸ τὸ χωρίο περίτὰ
 100 μέτρα περίπου. Κάθε ἄρῳνι

ἀνέκει εἰς μίαν μόνον οἰκομένην
 τὸ ἀπώνωμα ἀρχίζει τὸν φούνιον
 καὶ λήγει τὸν φούνιον. τὰ ἀπώνια
 εἶναι μυριχὰ καὶ ἔχουν γύρω-γύρω
 πέτραι διὰ τὰ μὲν φεύθουν ἔξω καὶ
 ἄλλα. τὰ δὲ πέδον τῶν ἀπωνιῶν
 εἶναι ἔν τε γὰρ καὶ καὶ πρὸ τοῦ ἀπω-
 νίωματος γίνετο μαθησιακὸς αὐτῶ
 καὶ ἐπαγγελίας τοῦ ἀπώδου μέγιστον
 ἀπὸ τῶν ἀπωνιῶν καὶ πρὸ τοῦ ἀπώδου
 ἀπώνων.

Ἐποδομένης εἰς τὸ ἀπώνι τῶν
 δευτέρων γίνετο μυριχὰ εἰς
 ὅσον τὸ δάπεδον τοῦ ἀπωνίου γύρω
 ἀπὸ τὸν ἀπωνόετον. τὸ ἀπώνωμα
 τῶν βραχύων ἔχινετο καὶ γίνετο
 διὰ τῆς ἀρκετομοποιήσεως 2 ἀφελεί-
 δων ἢ 2 ὄνων. τὰ ζῶα περιφέ-
 ρονται (μάνουν γύρω) ἐν τῷ τοῦ
 ἀπωνίου καὶ πρὸς τὸν καὶ βράχια.

Θιά τὸ ἀπώνιωμα δένεται τὸ ὅποι
νι εἰς θηρεῖς αἱ ὁποῖαι περιβάλλου
τὸν παῖδόν τῶν θῶν, δέ ἔστιν ἀπὸ
τῶ ὅποιου περιφέρεται μεθυσία
θύρῳ ἐπὶ τὸν ἀπώνιωμα.

Ὁ ἀπώνιος ἀρχίζει τὴν θῶν
πρῶτὴν καὶ διακρίνεται τὴν ἐκ
ἀποφασιστίν.

Μακαὶ τὴν διακρίνεται τοῦ ἀπώνιωμα
ἀκαθάρτος μετ' ἐν χειρὶ καὶ ἐρ
τῶν (τότε καὶ) ἐρχόμενος
θύρῳ εἰς τὸ ἀπώνι, σίπτει ἐντὸς τοῦ
κύματος τὸν ὅποιον διακρίνεται καὶ
τῶν τοὺς ἀνώπους βράχους.

Θιά τὴν ὁδὸν καὶ τὸ πῶμα
τῶν θῶν ἦτο καὶ εἶναι ἐν τῷ
τῷ ἀπώνιωμα, ἔχον βαμῆτος
1 μέτρο περίπου.

μία ~~το~~ ἀπώνια τὴν αἰέραν ἐπ
νίθοντο.

ὁ ἀγωνιστὸς γίνεται μέγιστος
 ὡς ἐμάχον γενναῖον.

Παλαιότερον ὁ κωριεὺς τοῦ μαρτυρίου
 ἀπὸ τοῦ θάλας ἐγίνετο μέγιστος
 (μοπάνιθρα). ὁ μέγιστος οὗτος
 ἐπὶ τὸν (Πνευματικὸν) ἔκτα
 μέγιστος 30 ἕως 50 ἔμαρ. Σήμερα
 γίνεται πρῶτος τοῦ μαρτυρίου μόνον
 διὰ πούπιν.

Κατὰ τὸ ἀπὸ τὸν θάλας
 ἐλέγοντο μοιρολόγια.
 λίχνιθρα.

Οἱ ἀγωνιστὲς θάλας ποὺ εἶναι
 ἔργοι διὰ τὸ λίχνιθρα πέχονται
 ἄλλοι. Οἱ ἀγωνιστὲς θάλας
 τοποθετοῦνται εἰς τὸ μέγιστον τοῦ ἀπὸ
 τοῦ γένους ἀπὸ τὸν ἀπὸ τὸν γένους εἰς
 ἔκτα γενναῖον. Πρὶν νὰ ὀφείλῃ
 τὸ λίχνιθρα γενναῖον τοῦ ἀπὸ
 νικητῶν θάλας διὰ τὸν γένους

διὰ τὰ ἐλάτουν ἀρμερόν καρπόν.
 Ἀγού διὰ τοῦ πινύθματος ἀποπω-
 ρισθόν τὰ ἄκρα, μετὰ μέτωμόν τε
 γίνεσθαι ἡ διατομή τοῦ καρποῦ ἀπό
 τῶν μετ' αὐτοῦ παρακείμενα κονδρά
 γράμματα τῶν βραχίων (μονότονους)
 ὅσων γίνεσθαι τὸ πινύθμα, μετὰ
 γυνούμα ἀπομακρύνει τοὺς ξένους
 ὅλους διὰ βαρύνθους. εἰς τὸ γένος
 ἀκαρπύου βλαπταίνεσθαι ἐκ τῶν
 μετ' αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ σπέρμει τοῦ
 καρποῦ θάβουν ἐνὶ βραχίονι με-
 δύο ξύλα. Πρὶν γὰρ γίνῃ ἡ μέγρι-
 βος τοῦ καρποῦ, ψιλοῦν μετὰ φύλλα
 τοῦ καρποῦ καὶ μετὰ θάβουν τὸν
 καρπὸν ἐνὶ βαρύνει.

Ἡ μέγριβος τοῦ καρποῦ γίνεσθαι
 καὶ ἐχίνετο μέννευεν, μετὰ
 τὸν εὐδωκίαν εἶναι τὸ κονδρά ἢ
 βυνίτι, δηλαδὴ 2 δύο νένευενες

ένα μου βίβρι ή συνίμι.

Πρό του 1920 έδωσαν από τών μαρτών
ες τόν σιερέα μου άγραφάμα δια
τάς υπηρεσίας που προέφεραν ες
τό χωριό. Τό ποθόν έβγαρού έμάβων
χωριού έπείξετο (μπαρίμι)
Τόν μαρτόν ες τό επίτι τόν θάνον
συνήδως ες ζύγνα βαρέλια ή
βέ μούπια (πυθάρια). —

ΑΙΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
Τόπος όπου έγένετο βυττοχή Γερο
λιμήν Λαμνίας

Όνομα μου επώνυμον πληροφορι
του Γερχού: Θεόδωρος Μαριόπου
ετών 53. Γραμματικαί γνώσεις:
στ' δημοτικού. Χωριόν όπου
ούτος έγεννήθη: Μούνον - Γερολι
μένος Λαμνίας

[Δημήτριος Μαριόπου, διδάματος.
Η βυττοχή αύτη έγένετο από 15-12-1969
έως 30-1-1970]